

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 8CoCsp/23/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8519200062
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Fil'akovský
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8519200062.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Martina Fil'akovského a sudcov JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Anny Kovaľovej v spore žalobcu Prima banka Slovensko, a.s., so sídlom Hodžova 11, 010 11 Žilina, IČO: 31 575 951, proti žalovanému: I. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XXX, právne zastúpený: JUDr. Peter Vachan, advokát, so sídlom Pavla Mudroňa 1191/5, Žilina, o zaplatenie 2 333,79 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa č.k. 6Csp/5/2019-112 zo dňa 6. marca 2020, takto jednohlasne

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok vo výroku, ktorým súd žalobu v prevyšujúcej časti zamietol a vo výroku o trovách konania.

Žalovaný má nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Stará Ľubovňa (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že:

„ I. Súd konanie o zaplatenie v časti istiny vo výške 39,76 eur z a s t a v u j e.

II. V prevyšujúcej časti súd žalobu z a m i e t a.

III. Žalovanému p r i z n á v a náhradu trov konania v rozsahu 96,60 %, ktoré je povinný zaplatiť žalobca, pričom o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil okrem iného ustanovením § 497 zákona č. 513/1991 Zb. Obchodného zákonníka, § 1 odsek 2, § 2 písm. a), písm. b), písm. d), § 9 odsek 1, odsek 2, § 11 odsek 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 129/2010 Z.z.“), § 52 odsek 1, odsek 3, odsek 4 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka, (ďalej len „Občiansky zákonník“), § 3 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka, § 144, § 145 odsek 2, § 146 odsek 1, § 191 odsek 1, § 215 odsek 1 zákona č. 160/2015 Z.z. (ďalej len „C.s.p.“).

3. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca sa žalobou podanou na tunajšom súde dňa 14.1.2019 domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť mu nezaplatenú istinu vo výške 2 333,79 eur, úrok vo výške 131,51 eur, úrok z omeškania vo výške 1,38 eur, úrok vo výške 17,90 % ročne z nezaplatennej istiny vo výške 2 333,79 eur od 18.12.2018 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatennej istiny vo výške 2 333,79 eur od 18.12.2018 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 5 % ročne z nezaplatených úrokov vo výške 131,51 eur od 18.12.2018 do

zaplatenia, nezaplatených poplatkov za poistenie vo výške 8,58 eur a nahradiť mu trovy konania s tým, že ide o pohľadávku majúcu základ v záväzkovom vzťahu žalobcu a žalovaného založenom Úverovou zmluvou č. XXXXX zo dňa 21.11.2013 (ďalej len „zmluva o úvere“).

4. Žalovaný sa k žalobe, ktorá mu bola do vlastných rúk doručená dňa 6.2.2019, písomne vyjadril, pričom poukázal na poplatok za poskytnutie úveru účtovaný žalobcom vo výške 160,- eur, ktorý podľa jeho názoru predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku. Ďalej poukázal na absenciu údajov o celkovej výške úveru v zmysle § 9 ods. 2 písm. g) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov a nesprávne uvedení RPMN v neprospech spotrebiteľa. Celková výška úveru a výška čerpania úveru označujú celkovú sumu, ktorá bola daná k dispozícii spotrebiteľovi, čo vylučuje sumy, ktoré si poskytovateľ úveru účtuje na úhradu nákladov súvisiacich s predmetným úverom a ktoré nie sú spotrebiteľovi reálne vyplatené. Poukázal na to, že žalovaný reálne čerpal sumu 3040,- eur (žalovanému bol okamžite započítaný poplatok vo výške 160,- eur), čo vyplýva aj z výpisu z účtu žalovaného, pričom tak v zmluve o úvere je nesprávne uvedený údaj o celkovej výške úveru 3200,- eur, čo má v konečnom dôsledku za následok, že v zmluve je nesprávne uvedená výška RPMN a to v neprospech spotrebiteľa, keďže výška RPMN závisí od celkovej výšky úveru. Zároveň žalobca požiadal o možnosť splácať dlžnú sumu v mesačných splátkach po 50,- eur.

5. Žalobca vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaného k podanej žalobe uviedol, že žalovanému bol na základe úverovej zmluvy poskytnutý úver vo výške 3200 eur, z ktorého žalovaný časť finančných prostriedkov použil na úhradu poplatku dohodnutého priamo v úverovej zmluve. Poskytnutie časti poskytnutej sumy úveru na úhradu tohto poplatku nijako nespochybňuje výšku sumy úveru poskytnutej žalovanému, ani neznižuje istinu dluhu úveru. Ďalej poukázal na to, že neexistuje žiadne zákonné ustanovenie, ktoré zakazuje zahrnúť do celkovej výšky úveru aj poplatok za poskytnutie úveru, ktoré uhradil žalovaný z poskytnutých prostriedkov a to aj vzhľadom na to, že tento poplatok môže byť po splnení podmienok vrátený. Tento poplatok bol v zmluve uvedený jasne, zrozumiteľne, vyznačený aj tabuľkou spolu s ostatnými kľúčovými podmienkami poskytnutie úveru. Ďalej vo svojom vyjadrení poukázal na skutočnosť, že poplatok za poskytnutie úveru bol žalovanému vrátený dňa 22.5.2015, teda v tento deň bol úver dočerpaný potom, čo boli splnené odkladacie podmienky v zmysle bodu 3.4. zmluvy o úvere. Uviedol, že poskytnutím úveru celkom jednoznačne poskytol žalovanému plnenie, za ktoré mu prináleží protiplnenie, a to jednak v podobe úrokov a jednak v podobe výslovne v zmluve dohodnutého poplatku, pričom v oboch prípadoch ide hlavný predmet plnenia. Ďalej sa vyjadroval k žalovanému namietanej neprijateľnosti poplatku za poskytnutie úveru a správnosti výpočtu RPMN ako aj ostatným obsahovým náležitostiam zmluvy o úvere.

6. Okrem vyššie popísaných skutočností žalobca podaním doručeným tunajšiemu súdu dňa 16.12.2018 zobral žalobu v časti úhrad žalovaného po podaní žaloby vo výške 39,75 eur späť a žiadal v tejto časti konanie o podanej žalobe zastaviť. Po čiastočnom späťvzati žaloby si žalobca podanou žalobou uplatňoval sumu istiny vo výške 2 294,04 eur, úroku vo výške 131,51 eur, úroku z omeškania vo výške 1,38 eur, úroku vo výške 17,90 % ročne z nezaplatenej istiny: vo výške 2 333,79 eur od 18.12.2018 do 27.2.2019, vo výške 2 318,64 eur od 28.2.2019 do 20.3.2019, vo výške 2 310,44 eur od 21.3.2019 do 18.4.2019, vo výške 2 302,24 eur od 19.4.2019 do 29.5.2019, vo výške 2 294,04 eur od 30.5.2019 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 5% ročne z nezaplatenej istiny: vo výške 2 333,79 eur od 18.12.2018 do 27.2.2019, vo výške 2 318,64 eur od 28.2.2019 do 20.3.2019, vo výške 2 310,44 eur od 21.3.2019 do 18.4.2019, vo výške 2 302,24 eur od 19.4.2019 do 29.5.2019, vo výške 2 294,04 eur od 30.5.2019 do zaplatenia, úroku z omeškania vo výške 5% ročne nezaplatených úrokov vo výške 131,51 eur od 18.12.2018 do zaplatenia, nezaplatených poplatkov za poistenie vo výške 8,58 eur a nahradiť trovy konania.

7. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania a po vyhodnotení dôkazov zistil skutkový stav, podľa ktorého, dňa 21.11.2013 bola medzi žalobcom a žalovaným uzavretá Úverová zmluva č. XXXXX - Pôžička, ktorej neoddeliteľnou súčasťou sú Všeobecné obchodné podmienky Prima banka Slovensko, a.s., na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 3 200,- eur na splatenie záväzkov klienta, pri fixnej úrokovej sadzbe 17,90 % ročne s mesačnou anuitnou splátkou vo výške 57,73 eur. Poplatok za poskytnutie úveru bol vo výške 160,- eur. Dátum splatnosti prvej anuitnej splátky bol dňa 12.12.2013. Počet splátok bol vo výške 120. Splátky boli splatné mesačne vždy v 12. deň kalendárneho mesiaca. Splatnosť úveru bola 13.11.2023. RPMN za úver bola vo výške 21,50 %. Priemerná RPMN ku

dňu podpisu zmluvy o úvere bola vo výške 19,35 %. Celková čiastka, ktorú musela žalovaná zaplatiť, bola vo výške 7087,60 eur. Dňa 22.5.2015 bol žalovanému vrátený poplatok za poskytnutie úveru, nakoľko žalobca riadne plnil svoje povinnosti zo zmluvy o úvere. Pre neplnenie si povinností zo strany žalovaného bol žalovaný výzvou zo dňa 12.10.2018 upozornený na omeškanie so splácaním úveru a vyzvaný na zaplatenie dlžnej sumy najneskôr do 17.10.2018 (doručená žalovanému dňa 23.10.2018) a následne výzvou zo dňa 17.12.2018 bol vyzvaný na predčasné splatenie úveru v celkovej výške 2 535,26 eur s príslušenstvom bezodkladne (doručená žalovanému dňa 21.12.2018). Zo žalobcom predloženého prehľadu splácania - do predčasného zosplatenia vyplýva, že žalovaný do dňa predčasného splatenia úveru zaplatil celkovo splátky vo výške 3 468,33 eur a po podaní žaloby splátky v celkovej výške 39,75 eur, v ktorej žalobca zoberal žalobu späť podaním doručeným súdu dňa 16.12.2019. Spolu žalovaný zaplatil sumu 3508,08 eur. Podanou žalobou si žalobca po jej čiastočnom späťvzati si žalobca uplatnil nezaplatenú istinu v sume 2 294,04 eur s príslušenstvom.

8. Žalobca podaním doručeným súdu dňa 16.12.2018 zoberal žalobu v časti úhrad žalovaného po podaní žaloby na tunajší súd vo výške 39,75 eur započítaných na žalovanú istinu späť. Súd tak vzhľadom na túto dispozíciu žalobcu so žalobou postupom podľa § 145 ods. 2 C.s.p. zastavil konanie v časti zaplatenia istiny vo výške 2 294,04 eur. Po čiastočnom späťvzati žaloby ostalo predmetom konania nárok žalobcu tak ako bol vyššie popísaný.

9. Podľa právneho názoru súdu prvej inštancie, pri určení, či žalobcovi ako právnickej osobe, ktorej predmetom podnikania je okrem iného poskytovanie spotrebiteľských úverov vzniklo právo na vrátenie úveru, ktorý mal byť poskytnutý žalovanému ako fyzickej osobe nie na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania je potrebné vychádzať z ustanovení zákona o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu uzavretia Úverovej zmluvy č. XXXXX, t.j. k dňu 21.11.2013 a nakoľko ide o spotrebiteľskú zmluvu, tak aj z relevantných zákonných ustanovení o postavení a ochrane spotrebiteľa.

10. V prvom rade sa súd zaoberal Úverovou zmluvou č. XXXXX zo dňa 21.11.2013 z pohľadu podstatných náležitostí, ktoré obsahuje vyššie citovaná právna úprava obsiahnutá v zákone o spotrebiteľských úveroch. Po preskúmaní zmluvy o úvere súd dospel k záveru, že tá neobsahuje správny údaj o celkovej výške úveru a o ročnej percentuálnej miere nákladov a celkovej čiastke, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov. Predmetná zmluva o úvere tak neobsahuje zákonom stanovenú podstatnú náležitosť, podľa § 9 ods.2 písm. g/ a j/ zákona o spotrebiteľských úveroch, preto súd poskytnutý spotrebiteľský úver považoval za bezúročný a bez poplatkov v zmysle § 11 ods.1 zákona o spotrebiteľských úveroch.

11. Súd prvej inštancie sa stotožnil s argumentáciou žalovaného, že v zmluve o úvere, uzavretej medzi stranami sporu, je uvedená nesprávne RPMN v neprospech spotrebiteľa. Pri výpočte RPMN mohol žalobca počítať len so sumou, ktorú žalovanému skutočne poskytol, teda nie so sumou 3 200,- eur, ale s reálne poskytnutou sumou 3 040,- eur (reálne čerpanie tejto istiny po podpise zmluvy o úvere v tejto výške vyplýva aj z výpisu účtu žalobcu ako aj z vyjadrení strán sporu), a to bez ohľadu na to, či poplatok 160,- eur za poskytnutie úveru bol neskôr v roku 2015 žalovanému vrátený alebo by bol v zmysle argumentácie žalovaného považovaný za neprijateľnú zmluvnú podmienku. Výklad pojmu celková výška úveru podal Súdny dvor EÚ v rozsudku C-377/14. V zmysle tohto rozsudku sa celkovou výškou úveru myslí suma, ktorá bola daná k dispozícii spotrebiteľovi, čo vylučuje sumy, ktoré si poskytovateľ úveru účtuje na úhradu nákladov súvisiacich s predmetným úverom a ktoré nie sú tomuto spotrebiteľovi reálne vyplatené. Ak žalovaný na základe zmluvy o úvere reálne čerpal sumu 3 040,- eur (istina v zmluve o úvere vo výške 3 200,- eur znížená o poplatok za poskytnutie úveru vo výške 160,- eur), pričom v zmluve je uvedený údaj 3 200,- eur, má to rovnaké následky ako keby v zmluve tento údaj nebol uvedený vôbec. Aj Súdny dvor EÚ vo veci Ernst Georg Radlinger, Helena Radlingerová proti FINWAY, a.s., kde Súdny dvor ustálil výklad tak, že do celkovej výšky úveru v zmysle článku 3 písm. l) a článku 10 ods. 2 smernice 2008/48 nemožno zahrnúť nijakú zo súm určených ako odmenu za záväzky dohodnuté z dôvodu predmetného úveru ako sú administratívne poplatky, úroky, provízie, akékoľvek ďalšie poplatky, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť. Takéto zahrnutie súm tvoriace celkové náklady spotrebiteľa spojené s úverom do celkovej výšky úveru nutne vedie k podhodnoteniu RPMN, ktorého výpočet závisí od celkovej výšky úveru. Takáto nesprávna celková výška úveru má v konečnom dôsledku za následok, že v zmluve je uvedená nesprávna výška RPMN a to v neprospech spotrebiteľa, keďže výpočet RPMN závisí od celkovej výšky úveru.

12. Súd prvej inštancie ďalej poukázal aj na skutočnosť, že neobstojí ani argumentácia žalobcu, že samotná zmluva o úvere v čl. 3 bode 3.4. upravuje podmienky, za ktorých bude tento poplatok žalovanému vrátený v celom rozsahu, pričom podmienkou je len riadne plnenie jeho povinností a po splnení tejto odkladacej podmienky je vlastne čerpaný celý úver. Žalobca ďalej tvrdí, že sporný poplatok za poskytnutie úveru bol žalovanému vrátený dňa 22.5.2015, teda ho treba chápať ako časť úveru, ktorú žalovaný dočerpал, teda ide o odkladaciu podmienku. Žalobca z tohto dôvodu nevidel inú možnosť, ako by mohol uviesť celkovú výšku úveru vzhľadom na to, že aj keby sa tento poplatok nemohol uhradiť z poskytnutého úveru, tak žalovaný mal možnosť splniť podmienky na jeho dočerpanie. Súd na tomto mieste ďalej poukazuje na znenie samotného čl. 3 bodu 3.4. zmluvy o úvere, kde je uvedené, že v prípade ak inkasný účet je osobným účtom zriadeným a vedeným bankou v zmysle platných VOP, banka po uplynutí 18 mesiacov od poskytnutia úveru vráti klientovi ním zaplatený súdny poplatok za poskytnutie úveru vo výške špecifikovanej v bode 1.2. zmluvy o úvere za predpokladu, že klient súčasne splní tieto podmienky: a) úver je splácaný výlučne z osobného účtu vedeného bankou, b) klient nebol viac ako 5 dní v omeškaní so splácaním svojich peňažných záväzkov podľa tejto zmluvy o úvere a VOP a c) klient nesplatil úver alebo jeho časť vo forme mimoriadnej splátky. Samotné podmienky na vrátenie predmetného poplatku bankou sú pre jej klienta v tomto prípade obmedzujúce, a to hlavne v prípade písm. a) a c). Žalovaný je nútený, v prípade ak chce, aby mu bol z istiny odrátaný poplatok za poskytnutie úveru vrátený, mať účet u žalobcu, ktorý je vedený za odplatu a tento účet musí byť osobným účtom žalobcu, teda je predpoklad, že na tento účet je žalovaného vyplácaný aj jeho príjem a sú z tohto účtu robené ďalšie transakcie za čo sú pre žalobcu ďalšie poplatky. Rovnako treba posudzovať aj povinnosť žalovaného nesplatiť úver predčasne ani neuhradiť mimoriadnu splátku, to znamená uhradiť plnú výšku úrokov z úveru za toto obdobie. Navyše počas tohto obdobia je z anuitnej splátky väčšia časť splátky určená na úroky ako na istinu. Podľa názoru súdu tu nejde o odkladaciu podmienku čerpania úveru, ale o zaviazanie si klienta a maximalizáciu zisku, čo nemá nič spoločné s čerpaním úveru.

13. Vzhľadom na vyššie uvedené súd prvej inštancie poskytnutý úver pokladal za bezúročný a bez poplatkov. Súd sa už preto nezaoberal námietkami žalovaného a vyjadrením žalobcu týkajúcich sa neprijateľnosti poplatku za poskytnutie samotného úveru ako zmluvnej podmienky ani ostatných obsahových náležitostí samotnej zmluvy o úvere. V prípade posúdenia týchto námietok v prospech žalobcu alebo v prospech žalovaného by sa nezmenilo nič na tom, že úver je posudzovaný ako bezúročný a bez poplatkov vzhľadom na vyššie uvedené.

14. Žalobcovi vzhľadom na skutočnosť, že úver poskytnutý žalovanému zmluvou o úvere je bezúročný a bez poplatkov vzniklo právo na vrátenie skutočne poskytnutého plnenia, teda poskytnutého úveru, bez úrokov a akýchkoľvek poplatkov. Žalobca poskytol žalovanému istinu úveru vo výške 3 040,- eur a žalovaný uhradil celkovo ako splátky úveru uhradil sumu 3 508,08 eur. Keďže žalovaný zaplatil žalobcovi viac ako bola skutočne čerpaná istina úveru, súd žalobu zamietol.

15. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1, ods. 2, § 256 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 262 ods. 1, ods. 2 C.s.p. tak, že žalobca mal v konaní úspech len čiastočný, a to s poukazom na čiastočné späťvzatie žaloby vo výške 39,75 eur, preto priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 96,60 %.

16. Proti výroku o zamietnutí prevyšujúcej časti a proti výroku o náhrade trov konania, podal včas odvolanie žalobca. Odvolanie odôvodnil ust. § 365 odsek 1 písm. h) C.s.p., nesprávnym právnym posúdením veci a ust. § 365 odsek 1 písm. f) súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam. Navrhol, aby odvolací súd rozsudok v napadnutom rozsahu zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Zároveň si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania.

17. Žalovanému bol na základe úverovej zmluvy poskytnutý úver vo výške 3200,- eur, z ktorého žalovaný časť finančných prostriedkov vo výške 160,- eur použil na úhradu poplatku za poskytnutie úveru. Použitie časti poskytnutej sumy žalovaným na úhradu poplatku dohodnutého priamo v úverovej zmluve v ods. 1.2 Základné podmienky nijako nespochybňuje výšku sumy úveru poskytnutej žalovanému ani neznižuje istinu dlhu žalovaného. Zákon o spotrebiteľských úveroch neobsahuje žiadne ustanovenie, ktoré zakazuje zahrnúť do celkovej výšky úveru aj poplatok za poskytnutie úveru, ktorý klient uhradí z poskytnutých prostriedkov a to aj vzhľadom na to, že tento poplatok môže byť po splnení podmienok vrátený. Žalobca predložil súdu aj Výpis pohybov na úverovom účte žalovaného zo dňa 21.11.2013,

ktorý preukazuje, že žalobca poskytol žalovanému úver vo výške 3200,- eur, t.j. finančné prostriedky boli žalovanému poskytnuté v rovnakej výške ako je celková výška úveru vyjadrená v zmluve. V prípade, ak spotrebiteľ nemá dostatok finančných prostriedkov na uhradenie poplatku za úver, tak je logické, že tento poplatok bude zúčtovaný z prostriedkov, z ktorých bol poskytnutý úver. Je teda zrejmé, že po zúčtovaní poplatku v tomto prípade zostane spotrebiteľovi k dispozícii suma, z ktorej je odpočítaný poplatok za poskytnutie úveru. Podľa výkladu, ktorý uplatnil súd, by nebolo možné, aby klient uhradil poplatok za poskytnutie úveru z finančných prostriedkov, ktoré boli poskytnuté spotrebiteľovi vo forme úveru, a teda v prípade, ak by klient nemal finančné prostriedky na úhradu tohto poplatku, nemal by žalobca inú možnosť ako zosplatiť celý úver a vymáhať si poplatok spolu s úverom, resp. vymáhať si poplatok za poskytnutie úveru. Výklad, ktorý zaujal súd prvej inštancie je v neprospech spotrebiteľa a zároveň diskriminuje spotrebiteľov, ktorí nemajú dostatok finančných prostriedkov. Žalovaný bol s poplatkom za poskytnutie úveru riadne a preukázane oboznámený a uzrozumený a vyjadril s ním podpisom na úverovej zmluve súhlas. Priamo úverová zmluva navyše v ods. 3.4 upravuje podmienky, za ktorých tento poplatok bude klientovi vrátený v celom rozsahu, pričom podmienkou je len riadne plnenie jeho povinností, tj. riadne a včasné splácanie dohodnutých splátok úveru. K vráteniu poplatku žalovanému došlo dňa 22.05.2015, tak ako je zrejmé z Výpisu z osobného účtu žalovaného W. XXXX (žalobca predložil súdu Výpis z osobného účtu žalovaného č. X/XXXX). Keďže došlo k vráteniu poplatku žalovanému, poplatok bol daný žalovanému do voľnej dispozície. Poplatok za poskytnutie úveru je teda považovaný za zvyšnú časť úveru, ktorý žalovaný dočerpал, keďže splnil odkladaciu podmienku. Z tohto dôvodu žalobca nevidí inú možnosť, ako by mohol uviesť celkovú výšku úveru, vzhľadom na to, že aj keby sa tento poplatok nemohol uhradiť z poskytnutého úveru, tak klient má stále možnosť za splnenia podmienok túto sumu dočerpať. Spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov len vtedy, ak zmluva o úvere neobsahuje určitú náležitosť stanovenú zákonom. V tomto prípade však zmluva obsahuje všetky náležitosti. Súd prvej inštancie uviedol, že zmluva obsahuje nesprávnu výšku úveru, hoci však žalovaný dočerpал celú výšku úveru. Na základe uvedeného tak zmluva obsahuje správnu výšku úveru a aj správnu výšku RPMN, a teda úver nie je možné považovať za bezúročný a bez poplatkov.

18. Zo znenia § 499 ObZ vyplýva, že poplatok za poskytnutie úveru možno dojednať ako jeden z dvoch nárokov na protiplnenie za poskytnutie hlavného predmetu plnenia - úveru. Žiadať tento poplatok je však možné len v prípade, ak veriteľ poskytuje úvery v rámci predmetu svojho podnikania (žalobca/banka). Poplatok pritom nemožno zamieňať ani stotožňovať s úrokom. Ustanovenia zmluvy o úvere a ustanovenia osobitných predpisov nárok na účtovanie tohto poplatku priznávajú popri úrokoch, pričom ho možno uplatňovať ako samostatnú zložku celkovej ceny plnenia, ktorá sa uhrádza jednorazovo. Osobitné predpisy na účely porovnania cien služieb poskytovateľov, ktorí tento poplatok uplatňujú, prikazujú zahrnúť ho do výpočtu ceny služby a RPMN, v dôsledku čoho si spotrebiteľ môže porovnať výhodnosť služieb jednotlivých dodávateľov. Tento poplatok skryto nezvyšuje sumu úrokov ako ceny úveru, keďže úroky a poplatok sú odlišné zákonné nároky za poskytnutie úveru.

19. K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný. Navrhol, aby odvolací súd potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutom rozsahu ako vecne správne a priznal žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

20. Žalobca si skompenzoval 160-eurový poplatok už na úvod zmluvného vzťahu a takto ukrátil spotrebiteľa o skutočnú výšku dojednaného spotrebiteľského úveru. Ide o neprípustný postup v rozpore so záverom Súdneho dvora EÚ vo veci C-377/2014. Uvedený následok má konzekvencie tak čo do údajov o ročnej percentuálnej miere nákladov, tak aj o úrokovej sadzbe a v konečnom dôsledku čo do výšky splátok. Všetky tri uvedené údaje totiž vychádzali z nesprávnej výšky spotrebiteľského úveru. Žalobca pri výpočte vyššie uvedených údajov vychádzal z istiny aká je uvedená v Zmluve, t. j. 3200,- eur a nie 3040,- eur, teda reálnej sumy, ktorá bola žalovanému zo strany žalobcu poskytnutá (C-377/2014). Vzhľadom na všetky tieto skutočnosti nemôže byť správny ani údaj o RPMN, ktorý má osobitný význam. Jeho nesprávne uvedenie je spájané s bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou úveru, na čo súd prihliada ex offa (uznesenie Súdneho dvora EÚ vo veci C-76/10). Poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 16.01.2019 sp. zn. 18Co/151/2018.

21. Podľa názoru žalovaného zmluva o úvere je bezúročná a bez poplatkov aj preto, že neobsahuje obligatórnu náležitosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a to: „podmienky, ktoré upravujú uplatňovanie úrokovej sadzby, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých

dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,“ a tiež obligatórnu náležitosť v zmysle § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a to: „všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.“

22. K vyjadreniu žalovaného sa vyjadril žalobca. S vyjadrením žalovaného sa nestotožnil a v celom rozsahu odkázal na podané odvolanie. Žalovaný vo svojom vyjadrení vôbec nezohľadnil skutočnosť, že žalobca poskytol žalovanému priamo na úverový účet sumu 3200,- eur a to, že poplatok za poskytnutie úveru bol žalovanému vrátený dňa 22.05.2015.

23. K náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. i) zákona č. 129/2010 Z.z. uviedol, že úroková sadzba bola upravená priamo v bode 1.2. úverovej zmluvy, konkrétne typ, výška úrokovej sadzby: fixná do splatnosti 17,9 %.

24. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „C.s.p.“), vzhľadom na včas podané odvolanie, preskúmal rozhodnutie v jeho napadnutej časti, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ustanovenia § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie nie je dôvodné.

25. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

26. Odvolací súd má za to, že súd prvej inštancie dospel k správne mu záveru v tom smere, že uzatvorená Zmluva o spotrebiteľskom úvere je zmluvou spotrebiteľskou vychádzajúc z postavenia žalovaného ako dlžníka z úverovej zmluvy a že je namieste aplikovať príslušné ustanovenia Občianskeho zákonníka ako aj Zákon o spotrebiteľských úveroch. Zmluvným dojednaním nie je možné vylúčiť pôsobnosť Zákona o spotrebiteľských úveroch, ktorý je predpisom obsahujúcim kogentné ustanovenia a vzťahuje sa na všetky zmluvy spĺňajúce definíciu zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle tohto zákona. Výnimku netvorí ani zmluva uzavretá podľa Obchodného zákonníka. Zákon o spotrebiteľských úveroch má vo vzťahu k Obchodnému zákonníku povahu lex specialis, a preto má prednosť pred aplikáciou ustanovení Obchodného zákonníka.

27. Len na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia je potrebné poukázať na ust. § 9 ods. 2 písm. j) zákona 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, podľa ktorého zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

28. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že v zmluve o úvere sú nesprávne uvedené náležitosti uvedené v ustanovení § 9 odsek 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z.z.. V zmysle ustanovenia § 2 písm. i/ Zákona o spotrebiteľských úveroch sú ročnou percentuálnou mierou nákladov celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, vyjadrené ako ročné percento z celkovej výšky spotrebiteľského úveru podľa § 19. V zmysle ustanovenia § 19 odsek 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch na účely výpočtu ročnej percentuálnej miery nákladov sa použijú celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom s výnimkou poplatkov, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť za nedodržanie akýchkoľvek záväzkov ustanovených v zmluve o spotrebiteľskom úvere, a iných poplatkov okrem kúpnej ceny, ktorú je spotrebiteľ povinný zaplatiť za kúpu tovaru alebo uskutočnenie služieb bez ohľadu na to, či sa operácia vykoná v hotovosti alebo na úver. Náklady na vedenie účtu, na ktorom sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, náklady na používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a ostatné náklady na platobné transakcie sa zahrnú do celkových nákladov spotrebiteľa spojených s úverom, ak otvorenie účtu nie je dobrovoľné a náklady na účet neboli zrozumiteľne a samostatne uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere alebo v akejkoľvek inej zmluve uzavretej so

spotrebiteľom. Výpočet RPMN teda okrem iného ovplyvňuje aj výška poskytnutého úveru, či poplatky/náklady za služby spojené s úverom, ktoré neboli spotrebiteľom dobrovoľne vymienené.

29. Ak zákon vyžaduje v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvádzať všetky predpoklady použité na výpočet RPMN, je nepochybné, že do kategórie týchto predpokladov je potrebné zaradiť i matematický výpočet, na základe ktorého veriteľ dospel k určitej výške RPMN. Ako inak by spotrebiteľ mohol preveriť správnosť takéhoto výpočtu RPMN ako jednej z podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, umožňujúcej posúdiť výhodnosť úveru, čo nepochybne má zásadný vplyv na jeho rozhodnutie vstúpiť do úverového vzťahu s veriteľom. Je nemysliteľné od spotrebiteľa očakávať, aby len na základe údajov o ročnej percentuálnej miere nákladov uvedenej v zmluve mohol posúdiť správnosť tejto náležitosti zmluvy.

30. V zmluve je taktiež nesprávne uvedená celková čiastka, ktorú musí žalovaný zaplatiť. Do čiastky 7087,60 eur žalobca bez akýchkoľvek pochybností nezahrnul doplnkové služby, a to poistenie výdavkov vo výške 2,86 eur mesačne. Výška mesačného poplatku za tieto doplnkové služby predstavovala 2,86 eur, čo pri počte 120 mesačných splátok celkovo predstavuje sumu 343,20 eur.

31. Z uzatvorenej zmluvy o úvere zo dňa 21.11.2013 (č.l. 5 spisu) nevyplýva možnosť spotrebiteľa odmietnuť ponúkané doplnkové služby. Podľa predloženého formulára zmluvy o úvere, jeho súčasťou boli i doplnkové služby bez akejkoľvek zmienky o možnosti odmietnutia poplatku za poistenie schopnosti splácať úver. Takto vopred naformulované doplnkové služby nemožno hodnotiť inak ako jednu z podmienok uzatvorenia zmluvy o úvere.

32. V zmysle ust. § 2 písm. g) zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poistné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok. Celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť bola definovaná v ust. § 2 písm. h) zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy a rozumel sa ňou súčet celkovej výšky spotrebiteľského úveru a celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom.

33. V súvislosti s vyššie uvedeným je potrebné poukázať na ust. § 54 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého v pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší. Vychádzajúc z tohto základného výkladového pravidla, ak zo zmluvy o úvere jednoznačne nevyplýva, že dojednané doplnkové služby nemali charakter služieb, ktoré musel spotrebiteľ uzavrieť, je potrebné vychádzať z toho, že išlo o náklady na doplnkové služby, ktoré bolo potrebné zohľadniť pri celkových nákladoch spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom.

34. Vychádzajúc z výšky mesačnej splátky 60,59 eur vrátane doplnkových služieb a počte splátok 120, poplatkov za poskytnutie úveru vo výške 160 eur, celková čiastka, ktorú musel žalovaný zaplatiť, predstavovala sumu 7430,80 eur. Ide teda o sumu vyššiu v porovnaní so sumou 7087,60 eur, uvádzanou v zmluve o úvere. Ak žalovaný pri výpočte RPMN nezohľadnil všetky náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom, bez akýchkoľvek pochybností došlo k podhodnoteniu RPMN, ktorej výpočet je závislý od správne uvedených celkových nákladov spotrebiteľa spojených so spotrebiteľským úverom. Navyše, ako už bolo skôr konštatované, v zmluve o úvere nie je správne uvedená ani celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť. Ak zákon vyžaduje v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvádzať celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, je nepochybné, že v zmluve musí byť táto čiastka uvedená správne. S nesprávne uvedenou ročnou percentuálnou mierou nákladov v neprospech spotrebiteľa s nesprávne uvedenou celkovou čiastkou, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, je spojená sankcia v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru v súlade s ust. § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy.

35. Podľa názoru odvolacieho súdu dospel súd prvej inštancie aj k správne záveru o nesprávne uvedenej výške poskytnutého úveru. Z obsahu spisu vyplýva, že žalovanému v skutočnosti nebola poskytnutá suma 3200,- eur, ale suma 3040,- eur, nakoľko žalobca si čiastku 160,- eur započítal ako poplatkov za poskytnutie úveru ešte pred reálnym čerpaním úveru. V rámci predpokladov potrebných

pre výpočet RPMN totiž žalobca vychádzal z nesprávnej výšky poskytnutého úveru. V tejto súvislosti poukazuje odvolací súd na bod 102 rozsudku Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-377/14 Ernst Georg Radlinger, Helena Radlingerová proti Finway a.s., cit: „3. Článok 3 písm. l) a článok 10 ods. 2 smernice 2008/48/ES ako aj bod I prílohy I tejto smernice sa majú vykladať v tom zmysle, že celková výška úveru a výška čerpania úveru označujú celkovú sumu, ktorá bola daná k dispozícii spotrebiteľovi, čo vylučuje sumy, ktoré si poskytovateľ úveru účtuje na úhradu nákladov súvisiacich s predmetným úverom a ktoré nie sú tomuto spotrebiteľovi reálne vyplatené.“

36. Odvolacia námietka, že poplatok za riadne splácanie bol žalovanému vrátený dňa 22.05.2015 a teda išlo len o odkladaciu podmienku je bez právneho významu. Súdny dvor vo vyššie citovanom rozsudku vo veci C-377/14 jasne konštatoval, že celková výška úveru a výška čerpania úveru označujú celkovú sumu, ktorá bola daná k dispozícii spotrebiteľovi, čo vylučuje sumy, ktoré si poskytovateľ úveru účtuje na úhradu nákladov súvisiacich s predmetným úverom a ktoré nie sú tomuto spotrebiteľovi reálne vyplatené. Skutočnosť, že poplatok na základe splnenia podmienok určených žalobcom bol spotrebiteľovi vrátený po roku a pol, je v rozpore s požiadavkou smernice 2008/48/ES ako aj bodom I prílohy I tejto smernice o správnom uvedení celkovej výške úveru. Odvolací súd v celom rozsahu odkazuje na odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie v bode 28.

37. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia súd prvej inštancie zrozumiteľným spôsobom uviedol právne dôvody, pre ktoré žalobe čiastočne nevyhovel. Jeho rozhodnutie nemožno považovať za svojvoľné, zjavne neodôvodnené, resp. ústavne nekonformné, pretože súd prvej inštancie sa pri výklade a aplikácii zákonných predpisov neodchýlil od znenia príslušných ustanovení a nepoprel ich účel a význam. Ako vyplýva aj z judikatúry ústavného súdu, iba skutočnosť, že odvolateľ sa s právnym názorom všeobecného súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti rozhodnutia súdu, teda k porušeniu práva na spravodlivý proces. (Pozri uznesenie Najvyššieho súdu SR zo dňa 23.11.2010, sp. zn. 5 Cdo 218/2010, uznesenie Ústavného súdu SR z 08.06.2006, I. ÚS 188/06)

38. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci, správne vyhodnotil jednotlivé dôkazy, ako aj správne právne vec posúdil. Z týchto dôvodov odvolací súd považuje odvolanie žalobcu za nedôvodné a vzhľadom na vyššie uvedené dôvody odvolací súd rozsudok v zmysle ustanovenia § 387 C.s.p. v jeho napadnutom rozsahu potvrdzuje ako vecne správny.

39. Vzhľadom na skutočnosť, že súd prvej inštancie dospel k záveru o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru na základe nesprávneho uvedenia náležitostí uvedených v ustanovení § 9 odsek 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z., odvolací súd nepovažuje za potrebné sa vyjadriť k odvolacím námietkam týkajúcich sa absencie ďalších obligatórnych náležitostí. Judikatúra súdov, vrátane Európskeho súdu pre ľudské práva, ani nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. (Pozri rozsudok Georgiadis proti Grécku z 29. mája 1997, sťažnosť č. 21522/93, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1997-III; rozsudok Higginsová a ďalší proti Francúzsku z 19. februára 1998, sťažnosť č. 20124/92, Zbierka rozsudkov a rozhodnutí 1998-I; uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. júna 2004 sp. zn. III. ÚS 209/04)

40. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 odsek 1 C.s.p. v spojení s § 255 odsek 1 C.s.p. tak, že žalovaný vzhľadom na celkový úspech v konaní má nárok vo vzťahu k žalobcovi na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

41. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolaateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).